

Ankarat ajat

**SUOMALAISTEN
TALOUSKRIISIEN
PITKÄ HISTORIA**

**TOIMITTANEET
JARI ELORANTA
JA ROOPE UUSITALO**

Gaudeamus

Copyright © 2024 Tekijät & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Heikki Rönkkö

KL 30, 36 • UDK 3, 33

ISBN 978-952-345-270-1

Painopaikka: Printon Trükikoda, Tallinna 2024

SISÄLLYS

1	JOHDANTO Suomalaiset talouskriisit 1860-luvulta nykypäivään	11
	<i>Roope Uusitalo</i>	
2	MITEN KRIISEJÄ VOI MITATA, JA MITÄ SIITÄ VOI OPPIA? Kehittyvä Suomi ja kriisimittarit	27
	<i>Sakari Saaritsa, Jarmo Peltola & Heidi Hirvonen</i>	
3	NÄLKÄÄ, SOTIA JA TAUTEJA Selviytyminen halki vuosisatojen	62
	<i>Jari Eloranta, Riina Turunen & Jari Ojala</i>	
4	KRIISIT JA YHTEISKUNNALLINEN MUUTOS Luotiinko sisällissodan vuosina tasa-arvoisemman yhteiskunnan edellytykset?	90
	<i>Teppo Lindfors, Jaakko Meriläinen & Matti Mitrunen</i>	
5	PULA-AIKA 1930-luvun lama Suomessa	108
	<i>Matti Hannikainen & Sakari Heikkinen</i>	
6	STAGFLAATIO EILEN JA TÄNÄÄN Kriisioppia taloushistoriasta	138
	<i>Olli Rehn</i>	
7	1970-LUVUN ÖLJYKRIISI Kokoaan vaikuttavampi kriisi?	159
	<i>Lyydia Aarninsalo & Johanna Rainio-Niemi</i>	

8	1990-LUVUN LAMA	
	Finanssikriisi kaikilla mausteilla	187
	<i>Vesa Vihriälä</i>	
9	1990-LUVUN LAMAN PITKÄT JÄLJET	
	Tulot, terveys ja seuraava sukupolvi	224
	<i>Kristiina Huttunen & Matti Sarvimäki</i>	
10	GLOBAALI FINANSSIKRIISI 2008	
	Rahoitusmarkkinat heiluttavat reaalitaloutta	238
	<i>Kari Heimonen</i>	
11	UUSIMMAT KRIISIT	
	Koronaepidemia ja Ukrainan sota	260
	<i>Roope Uusitalo & Vesa Vihriälä</i>	
	VIITTEET	285
	LÄHTEET JA KIRJALLISUUS	303
	KIRJOITTAJAT	327